

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ТА ЮЛІУШ СЛОВАЦЬКИЙ

Науковці, котрі об'єдналися у секцію „Мова творів Т.Шевченка і Ю.Словацького“, працювали у трьох напрямках. Окремі фахівці шукали спільне та відмінне у творах видатних поетів: „Епоніми Тараса Шевченка та Юліуша Словацького: функціональний і лінгвокультурологічний аспект“

(Лілія Щербачук, Таврійський НУ ім.В.І.Вернадського), „Поширювачі семантичної структури речення як організатори дискурсу (на матеріалі творів Т.Шевченка і Ю.Словацького)“ (Олексій Воробець, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), а також у розвідці „Українсько-польський дискурс: гуцульська діалектна лексика в польській художній мові“ (Василь Грещук, Валентина Грещук, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника). Частину науковців зацікавили мовні аспекти творчості Юліуша Словацького: „Концептуалізація сакрального у творчості Юліуша Словацького“ (Тетяна Вільчинська, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), „Мовні засоби вираження інтенсивності дії у драматичних творах Юліуша Словацького“ (Уляна Рис-Вікерс, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника). Більшість доповідачів звернулися до мовного багатства Шевченкової спадщини: „Відоображення категорії жіночності в поетичній мові Тараса Шевченка“ (Марія Брус, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), „Семантико-стилістичні функції складних слів у поетичних текстах Тараса Шевченка“ (Гафія Василевич, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), „Функціонування ойконімів у поетичних творах Тараса Шевченка“ (Інна Волянчук, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка), „Національно-культурний елемент у художньому тексті Тараса Шевченка“ (Станіслав Караман, Київський

університет ім.Бориса Грінченка), „Змістова структура полісемів у творах Т.Шевченка“ (Михайло Лабащук, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка), „Структурно-семантичні особливості заголовків поетичних творів Тараса Шевченка“ (Стефанія Лісняк, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), „Основні напрямики і проблеми лексикографічного опрацювання творчої спадщини Тараса Шевченка“ (Лілія Невідомська, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка). Дотичними до цих тем були наукові повідомлення „Окремі штрихи до епістолярного образу Тараса Шевченка“ (Анна Ільків, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), „Концепт України у творчості Т.Шевченка“ (Вікторія Остапчук, Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки). Наукову розвідку „Застосування методики багаторівневого кодування інформації при написанні урочисень власних висловлювань (на основі творчості Т.Шевченка)“ озвучила викладачка нашого педагогічного коледжу Оксана Терп'як.

Учасники четвертої секції зосередились на проблемі „Тарас Шевченко та Юліуш Словацький у полікультурному просторі“. Місце і роль творчості польського поета в сучасному світі визначали професор Східноєвропейського НУ ім.Лесі Українки Луїза Оляндер („Світ і людина в епістолярії Юліуша Словацького“) і професор Технічно-гуманітарної академії у м.Бельсько-Бяла Томаш Стемпень („Юліуш Словацький і Україна“), а вплив творчості Великого Кобзаря на сучасну духовну культуру українського суспільства аналізували професор НУ біоресурсів і природокористування України Сидір Кіраль („Тарас Шевченко і шестидесятники (за матеріалами спогадів І.Жиленко та М.Коцюбинської)“) і доцент ТНПУ ім.Володимира Гнатюка Оксана Лабащук („Актуалізація феномену Шевченка у фольклорі Майдану“). Особливу увагу до творчості Тараса Шевченка за рубежом засвідчила науковець Національного НДІ українознавства і всесвітньої історії Ангеліна Пономаренко у доповіді „Сучасні шевченкознавчі студії в Санкт-Петербурзі“. Про визначальну роль Шевченкової творчості в національному літературному процесі, про її нерозрив-

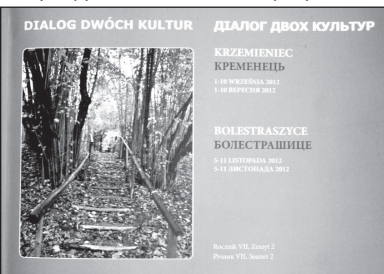
ний зв'язок і благодатний вплив на творчість українських майстрів слова в минулому і сьогоденні говорили у своїх виступах науковець Харківського НПУ ім.Г.С.Сковороди Тетяна Бондарева („Тарас Шевченко у творчості М.Хвильового: речник нації чи її „божок“?“), доцент ТНПУ ім.Володимира Гнатюка Світлана Бородіца („Тарас Шевченко в рецепції Уласа Самчука“), професор кафедри української мови і літератури Кременецького ОГПІ ім.Тараса Шевченка Олег Васишин („Тарас Шевченко в рецепції Бориса Харчука“), викладачка нашого педагогічного коледжу Роман Дубровський („Художня візія націєтворчої місії Кобзаря у поезії Галини Гордасевич: від архітекстуальності до співприсутності“), науковець Національного НДІ українознавства і всесвітньої історії Олександр Хоменко („Методологічні підстави осмислення феномену словесності у теоретичному дискурсі Т.Шевченка і М.Костомарова“) та молоді науковці Вікторія Якимович з Кременецького ОГПІ ім.Тараса Шевченка („Образ єврея у творах Тараса Шевченка та Діни Рубіної“) і Надія Янець з Тернопільського НПУ ім.Володимира Гнатюка („Традиції і новаторство образу Тараса Шевченка у драмі Івана Кочерги „Пророк“).

Міжнародний науковий симпозіум, приурочений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка та 205-й річниці від Дня народження Юліуша Словацького завершився. Але не завершився, а розширюється за формами і збагачується за змістом „Діалог двох культур“ як символічний образ і конструктивне вираження духовного взаємозбагачення українського та польського народів.

ЛІТОПИС „ДІАЛОГУ ДВОХ КУЛЬТУР“

Справжнім художнім літописом українсько-польських літературно-мистецьких зустрічей „Діалог двох культур“

став однойменний щорічник, який публікується польською стороною, у кількох зошитах — кожен його випуск. Українським і польським учасникам цього ювілейного

„Діалогу...“ були презентовані два випуски щорічника, приурочені попереднім літературно-мистецьким форумам на українських і польських теренах.

У другому зошиті VII випуску щорічника поміщено матеріали XIV Міжнародного культурно-мистецького майстер-класу і IV міжнародного майстер-класу фотографії, що відбулися восени 2012 року в Кременці та в польському місті Болестрашице. Видання називає авторів даного проекту, польських культурно-мистецьких діячів Уршулю і Маріуша Ольбромських, куратора фотографічного пленера, кременецького фотомайстра Володимира Чумакевича, авторів тексту Уршулю Ольбромську і наукового працівника Літературно-меморіального музею Юліуша Словацького у Кременці Олену Гаськевич. Польський автор публікує статтю про художній пленер у Болестрашице, а кременчанка презентує цікавий матеріал „Кременецька Мадонна“ про жіночу скульптуру, що знаходилась на галереї перед входом до Ліцейного корпусу. Частина випуску щорічника приурочена художньому пленеру. Тут подаються короткі творчі біографії його учасників, окремі репродукції їх картин. Привертають увагу портрет Юліуша Словацького роботи польського живописця Анджея Рісяка, ікони львівської художниці Марії Колодій, кременецькі пейзажі франківчанки Людмили Строкош, „Кременецький ноктурн“ польської мисткині Кристини Гжегоцької. У виданні широко представлені роботи членів жіночого мистецького гурту нашого інституту „Палітра“ Тетяни Балбус („Мальви“), Світлани Ткачук („Гора Бона“ і „Панорама міста“), Богдана Гуменюк-Тивонюк („Вид на Бону з Воловиці“), Олександри Панфілової („Ранок“), Івонни Погонєць („Вид на Ліцей“), Наталії Волянчук („Вхід у Ліцей“). Тут знаходимо твори й інших наших митців: „Похмурний день“ Дмитра Синенького, „Кременецькі сосни“ Анни Білецької, „Вулиці Кременця“ Інни Самуляк, „Церква Чесно-

го Хреста“ Олени Тимків, „Кременецька фантазія“ Ніла Зварунчика, „Осінь“ Володимира Стецюка, „Вид з Хрестової гори“ Богдана Романюка, „Балюстрада“ Жанни Трішук.

Серед матеріалів фотопленеру презентовані світлинні кременецьких майстрів, насамперед членів фотоклубу „Позитив“ Володимира і Віталія Чумакевичів, Івонни і Віталія Курницьких, Романа Левандовського, Галини і Марини Нагорнюк, Валерія Ольшанського, а також члена НСЖУ, фотохудожника газети „Замок“ Петра Данилюка.

Два перші зошити VIII випуску щорічника „Діалог двох культур“ мають теоретичний контекст. В них, в основному, опубліковані аналітичні дослідження учасників „Діалогу...“, заходи якого проводились у Кременці, Львові та польському місті Перемишлі. Видання відкривається вступним словом Маріуша Ольбромського і текстом промови класика української поезії Дмитра Павличка, яку він виголосив на відкритті Міжнародної мистецької зустрічі 4 вересня 2013 року.

Цей випуск містить понад 40 статей польських і українських дослідників за тематикою історії та сьогодення польсько-українських наукових і культурно-мистецьких

зв'язків через призму діяльності представників української і польської науки, мистецтва і літератури Тадеуша Чацького, Юліуша Словацького, Тараса Шевченка, Костя Місевича та інших. Серед публікацій — науково-аналітичні дослідження наших авторів: „Антеїстично-кордоцентричні мотиви творчої спадщини Юліуша Словацького і Андрія Хойнацького“ викладача педагогічного коледжу Олени Мороз, „Антологія

„Слово про Кременець“ як джерело вивчення літературної регіоналістики“ професора кафедри української мови та літератури Олега Васишина, „Кременецька мозаїка“ у творчості поетів 80 — 90-х років XX століття на сторінках антології „Слово про Кременець“ голови циклової комісії гуманітарних дисциплін педагогічного коледжу Романа

Дубровського. Директор Літературно-меморіального музею Юліуша Словацького у Кременці Тамара Сеніна подає матеріал „Розвідка про перебування Тараса Шевченка на хуторі Вірля“. Українську науку та мистецтво презентують такі відомі автори, як академік Микола Жулинський, письменник Роман Лубківський, філософ Петро Кралюк, політолог Йосип Лось, літературознавці Наталія Єржиківська, Павло Михед та інші.

Окремі сторінки щорічника присвячені зустрічам польських і українських літераторів, які відбувалися в рамках „Діалогу...“, і вміщують твори його учасників. Особливу увагу привертає розділ „Затримка в об'єктиві“, що включає світлинні про перебування польських учасників „Діалогу...“ в Кременці і зокрема в нашому навчальному закладі. Він має своєрідне доповнення — роботи майстрів художньої фотографії учасників пленеру. Серед таких робіт зустрічаємо справжні фотосшедеври наших митців: „Замок над Іквою“ Петра Данилюка, „Кременець в обіймах веселки“ Ольги Цьмух, „Лине музика над містом“ Володимира Чумакевича, „Церква Чесного Хреста“ Вадима Микулича, „Миколаївський собор“ Анни Лизогуб та оригінальний фотосюжет Валерія Ольшанського „Тетяна малює“, де його об'єктив зафіксував керівника інститутського мистецького гурту „Палітра“ Тетяну Балбус за роботою над черговою картиною.

А ми чекаємо не просто чергового, а ювілейного щорічника „Діалог двох культур“, який, без сумніву, стане особливою сторінкою в літописі українсько-польських культурно-мистецьких зустрічей, які цього року були освячені безсмертними іменами великого українця Тараса Шевченка і великого поляка Юліуша Словацького.